

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

АГЕНЦИЈЕ ЗА ИДЕНТИФИКАЦИОНА ДОКУМЕНТА, ЕВИДЕНЦИЈУ И РАЗМЈЕНУ ПОДАТАКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2009. ГОДИНУ

Број: 01-03-07-16-1-872/10

Сарајево, мај 2010. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
II	НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	5
1.	Увод	5
2.	Поступање по ранијим препорукама	5
3.	Систем интерних контрола	6
4.	Буџет	7
5.	Текући издаци	10
5.1.	Издаци за регистрацију возил	10
5.2.	Унајмљивање имовине и опреме	11
5.3.	Уговори о дјелу	11
6.	Јавне набавке	12
7.	Попис имовине и обавеза	13
8.	Рачуноводствени систем	14
9.	Информациони систем	15
III	КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	15
	Прилози:	
	Табела 1. - Одобрени и извршени буџет за 2009. годину	17

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Основ за ревизију

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) и усклађеност пословања са законском регулативом за годину која се завршава на дан 31. децембра 2009. године.

Одговорност руководства

Руководство Агенције је одговорно за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ, број 33/07) и Правилником о рачуноводству буџета институција БиХ број 01-Ст4-16-1810/05. Ова одговорност обухвата: успостављање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствене процјене које су разумне у датим околностима. Руководство је такође одговорно за усклађеност пословања Агенције са важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 12/06), INTOSAI ревизијским стандардима (Службени гласник БиХ, број 5/01) и Међународним стандардима ревизије (ISA). Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе те да је пословање усклађено са важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о усклађености пословања и о износивама и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима. Приликом процјене ризика ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примјене рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја. Сматрамо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за мишљење ревизора.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције приказују фер и истинито, по свим битним питањима, стање имовине и обавеза на дан 31. децембра 2009. године, резултате пословања и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан и у складу су са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Финансијско пословање Агенције у току 2009. године било је у свим материјално значајним аспектима усклађено са важећом законском регулативом.

Истицање предмета

Не изражавајући резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на:

- Набавке реализоване путем преговарачких поступака (тачка 6. Извјештаја)
- Провођење пописа и утврђене разлике између пописаних и евидентираних таблица (тачка 7. Извјештаја).

Сарајево, 20.05.2010. године

Замјеник генералног ревизора

Џевад Некић

Генерални ревизор

Миленко Шего

II НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

1. Увод

Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ основана је Законом о Агенцији за идентификациона документа, евиденцију и размјену података (Службени гласник БиХ, број 56/08). Агенција је управна организација у оквиру Министарства цивилних послова БиХ задужена за област идентификационих докумената, складиштење, персонализацију и транспорт докумената те централно вођење евиденција и размјену податка између надлежних органа у БиХ. Агенција је надлежна за техничко одржавање и електронско архивирање података те за сарадњу са међународним институцијама задуженим за област идентификационих докумената. Агенцијом руководи директор који је за свој рад одговоран министру цивилних послова и Савјету министара БиХ. Директор има једног замјеника који се бира на основу Закона о министарским именованима, именованима Савјета министара и другим именованима БиХ. Процедура именовања директора и замјеника је проведена у 2009. години и Савјет министара БиХ је именовао директора и замјеника 04.06.2009. године.

2. Поступање по ранијим препорукама

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је ревизију пословања Агенције за 2008. годину о чему је састављен Извјештај о ревизији. Ревизијом су утврђене одређене слабости и неправилности описане у Извјештају и Агенцији је сугерисано да их размотри и предузме одређене активности како се утврђене неправилности и пропусти не би понављали у даљем пословању.

Агенција је доставила одговор сагласно члану 16. став 3. Закона о ревизији о предузетим активностима ради превазилажења слабости које су идентификоване у извјештају о ревизији за 2008. годину.

Освртом на препоруке ревизије дате у Извјештају за 2008. годину те увидом у предузете активности, утврдили смо да је Агенција предузела сљедеће:

Реализоване препоруке:

- Успостављени су механизми интерних контрола у циљу постизања боље сигурности система.
- Реализована је препорука о контроли потрошње буџетских средстава и на конту јубиларних награда нису утврђене исплате које су намијењене за куповину поклона дјечи.
- Утврђени план набавки у који су укључени одобрени износи за одређене буџетске позиције и њихове измјене, уколико их је било, прати се до окончања поступка. План набавки у постојећој форми задовољава потребе Агенције мада је, по нашем мишљењу, компликован и постоји потреба за његовом дорадом.
- Извршена је процјена донираних возила и њихово књижење у пословним књигама.

- Реализоване су препоруке у вези са планом сигурности и остале препоруке које се односе на информациони систем.

Препоруке чија је реализација у току:

- Мада су утврђена побољшања у процедурама јавних набавки и даље постоји потреба за јачањем овог пословног процеса.
- Планирање издатака на одређеним позицијама још увијек није у потпуности засновано на анализама стварних потреба па је у складу са законским рјешењима поднесен један захтјев за реструктурисањем средстава.
- Промјена правилника о систематизацији, промјена сједишта и непопуњеност одређених радних мјеста су утицали на успостављање система интерних контрола процеса планирања и трошења буџетских средстава.
- Смањен је број понављања поступака који се односи на уобичајене набавке, али је и даље присутно понављање поступака код набавке информатичке опреме.
- Агенција је иницирала активности с циљем усаглашавања статуса опреме која је донирана Министарству безбједности БиХ.

3. Систем интерних контрола

Усвајањем Правилника о систематизацији Агенције¹ и именовањем руководства Агенције створене су претпоставке за унапређење система интерних контрола који је, у одређеној мјери, успостављен у бившој Дирекцији за имплементацију CIPS пројекта. Рад Агенције у 2009. години био је више усмјерен на имплементацију нових подсистема, кроз реализацију набавки и израду подзаконских аката којима се регулишу начин рада и поступања надлежних органа у поступцима издавања пасоша и регистрације возила. Током већег дијела године нису била попуњена мјеста помоћника директора па су и то разлози због којих се у мањој мјери приступило прилагођавању интерних аката којима се регулише финансијски аспект пословања Агенције. Због промјене сједишта, Агенција је била суочена и са проблемом боловања одређеног броја запослених који су организационо припали сектору који је премјештен у ново сједиште Агенције. Препоруке из претходне ревизије о измјени и усклађивању интерних аката су реализоване у мјери у којој је то било могуће до коначне ревизије, а започете активности неопходно је реализовати у 2010. години. Највећи дио тих активности односи се на усклађивање интерних аката у складу са постојећим називом и сједиштем Агенције те усклађивања из подручја кадровских послова и радно-равног статуса. Наиме, због конкурсне процедуре која је била у току у вријеме ступања на снагу правилника о систематизацији, за одређени број службеника (5) у 2009. години нису усаглашена радна мјеста са важећим правилником, већ су исти распоређени на радна мјеста по Правилнику о систематизацији Дирекције за имплементацију CIPS пројекта, а за један број запослених који су засновали радни однос у 2009. години нису донесена рјешења о коефицијенту.

¹ На Правилник сачињен у новембру 2008. године, Савјет министара БиХ је дао сагласност на 83. сједници одржаној 09.04.2009. године

Препоручујемо Агенцији да што прије предузме активности на усклађивању интерних аката у складу са новим називом и сједиштем као и на доношењу потребних рјешења за запослене.

Такође је потребно предузети активности на ажурном подношењу захтјева за рефундацију средстава исплаћених на име накнаде плате за вријеме боловања, јер су поднесени захтјеви за један дио запослених, али не и за све случајеве гдје се може остварити рефундација по основу ове врсте накнаде.

Осим поменутог, уочили смо и потребу успостављања ефикаснијег система интерних контрола код праћења уговора о закупу, код пописа имовине и обавеза и успостављање рачуноводствених евиденција које ће омогућити свеобухватно праћење одобрених пројеката (опширније у тачкама 5.2, 7. и 8. Извјештаја.)

4. Буџет

Агенцији је, на основу Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2009. годину² одобрен буџет у износу од 14.748.000 КМ, од чега се на текуће издатке односило 14.038.000 КМ и капиталне 710.000 КМ. Након одобравања буџета Агенција је поднијела захтјев за пренос нереализованих средстава из вишегодишњих капиталних пројеката у укупном износу од 410.000 КМ. У образложењу захтјева наведено је да су средства потребна за реализацију започетих активности за пројекат изградње SDH система преноса³ (310.000 КМ) и пројекат информатизације послова за регистрацију возила (100.000 КМ), а пренос на позицију капиталних издатака је извршен у фебруару 2009. године. Корекцијама по основу мјера уштеде умањен је буџет Агенције за 686.600 КМ. Агенција је након анализе расхода и динамике реализације буџета у јулу 2009. године поднијела захтјев за реструктурисање расхода у циљу успјешније реализације циљева и задатка Агенције, након чијег одобравања је извршено значајно смањење одређених буџетских позиција на име повећања других. У сљедећој табели приказане су позиције код којих је извршено значајније смањење и повећање, износи смањења или повећања и образложења наведена у захтјеву:

² Службени гласник БиХ, број 7/09

³ Телекомуникациони систем за пренос података за потребе полиције, органа безбједности и Агенције

Набавка материјала	- 1.795.100 KM	До подношења захтјева за реструктурисање није отпочела персонализација таблица тако да нема потребе за набавком већих количина таблица
Унајмљивање имовине и опреме	-1.600.000 KM	Уговор о партнерству, сервисирању и пружању услуга са три поштанска оператера престаје да важи 01.01.2009. године, а обавезу плаћања преузимају надлежни органи
Издаци за текуће одржавање	+437.600 KM	Одобреним буџетом није обухваћено одржавање апликација, ласерских машина, агрегата за торњеве, компресорских агрегата, електроагрегата, клима уређаја, и UPS уређаја, електроинсталација, монтажа и балансирање гума и одржавање сигурносних врата
Уговорене и друге услуге	+611.524 KM	Трошкови царина и других индиректних пореза по рјешењу УИО за увезене поликарбонатне картице за личне карте и возачке дозволе од 31.05.2005. године; царина и ПДВ за набавку опреме телекомуникацијског система по уговору из 2008. године; анализа сигурносног система
Набавка опреме	+2.416.976 KM	Набавка рачунарске и мрежне опреме за проширење SDH система, софтверске лиценце – Oracle, мрежни принтери. Првобитно одобрени буџет Агенције је смањен на основу закључака фискалног вијећа, али су послови и задаци Агенције у вези са увођењем биометријских пасоша и израде регистарских таблица остали на истом нивоу

Након свих корекција Агенцији је био на располагању буџет у износу од 14.471.400 KM од чега за текуће издатке 10.918.424 KM, а капиталне издатке 3.552.976 KM.

Укупно извршење буџета Агенције за 2009. годину износи 12.510.035 KM или 86% у односу на расположиви буџет и приказано је у Табели 1. – *Одобрени и извршени буџет за 2009. годину* - у прилогу Извјештаја.

У анализи извршења буџета који је Агенција доставила уз годишњи извјештај о извршењу буџета наведени су разлози за одступања на одређеним позицијама.

Препоручујемо Агенцији да изврши детаљну анализу процеса планирања и извршења буџета и утврди да ли су одступања позиција са ниским степеном реализације последица неодговарајућег планирања или су утицај фактора који нису били познати приликом планирања.

На основу два оквирна споразума потписаних између Шведске и Босне и Херцеговине донирана су средства путем Шведске агенције за међународни развој и сарадњу (SIDA) у износу од 4.500.000 шведских круна (751.142 KM). Циљ пројекта увезивања општина у процесу издавања биометријских путних докумената за чије провођење су донирана средства је обезбјеђење одговарајуће ИТ опреме матичним уредима у општинама чиме се омогућава аутоматска размјена дигитално потписаних података на цијелој територији БиХ. Средства су уплаћена на посебан рачун путем кога је плаћање вршило Министарство финансија и трезора БиХ након што је Агенција провела процедуру набавке. По овом основу је утрошено 576.899 KM, а на терет буџетских средстава је извршено плаћање износа од 98.073 KM који се односи на ПДВ за који је Агенција поднијела захтјев за поврат. Извјештај о реализацији пројекта са прегледом утрошених средстава и општинама у којима је извршена испорука опреме достављен је донатору.

Осим средстава која је имала на располагању кроз одобрени буџет и новчану донацију, Агенција је добила и донацију од Европске комисије. Донирана је компјутерска опрема (лаптопи), софтвери и лиценце у износу од 355.913 EUR (696.107 KM).

Програм рада

Планом и програмом рада Агенције одређени су пројекти и активности у оквиру Агенције при чему је као основни задатак Агенције одређено стварање институционалног оквира за рад Агенције и пребацивање послова према надлежним органима у складу са Законом. Реализација задатака је дефинисана кроз дефинисање пројеката и активности:

- евиденције према Закону о Агенцији,
- одржавање система,
- пројекти који омогућују ефикаснију размјену података,
- функционисање Агенције и израда правне регулативе,
- телекомуникациона мрежа,
- активности везане за законе и правну регулативу,
- развој кадрова,
- сарадња са страним институцијама и донаторима.
-

За већину пројеката је утврђен степен ризика у зависности од рокова, циљева и утицаја Агенције на пројекат и дефинисане су смјернице за смањење ризика.

Извјештај о раду

Агенција је у Извјештају о раду навела да се као најзначајнији пројекти који су извршени у 2009. години односе на:

- миграцију система Агенције и успоставу регистра. Ове активности су започете 2008. године у оквиру тадашње Дирекције CIPS у циљу успостављања јединствене платформе. За систем који је испоручен кроз сегменте назване CIPS пројекат није испоручен изворни код, а касније развијени системи су развијани на различитим платформама и од различитих добављача па је из тих разлога било неопходно извршити миграцију на јединствену платформу. У наредном периоду потребно је наставити одржавање оваквог система.
- имплементацију система путних исправа и почетак издавања биометријских пасоша који је директно везан за либерализацију визног режима и такође представља активност која је започета у периоду постојања бивше Дирекције. У оквиру ове активности у 2009. години обављен је низ контаката са надлежним институцијама, достављене информације и инструкције, предата опрема надлежним министарствима унутрашњих послова, извршене обуке њихових службеника те увезивање ових министарстава, општина, ДКП мреже и Агенције како би 01.07.2009. године почео са радом систем биометријских пасоша. Издавање биометријских пасоша је почело у октобру 2009. године.
- имплементацију система регистрације возила који је Агенција реализовала успоставом регистра возила, а од 28.09.2009. године почела је са персонализацијом нових таблица и испоруком нових докумената за регистрацију возила .
- израду и усвајање подзаконских аката везаних за рад Агенције, посебно аката који се односе на сигурносне аспекте рада Агенције.

5. Текући издаци

5.1. Издаци за регистрацију возила (1.998.943 KM)

У оквиру ове врсте издатака евидентирана је набавка материјала за регистрацију возила, тј. набавка регистарских таблица на основу закљученог оквирног споразума са добављачем-конзорцијем *ASA Holding d.o.o. Sarajevo - KIG d.d. Slovenija*.

Процедуре за набавку потврда о власништву и унутрашњих и вањских стикера окончане су у 2008. години, закључени уговори и на основу њих извршена набавка материјала. Поступак избора добављача за набавку неперсонализованих таблица и фолија започет је у 2008. години те је, након поништења процедуре због недовољног броја понуда, покренут поновни поступак, извршена оцена понуда и извршен избор најповољнијег понуђача (октобар 2008. године). По ојени комисије за избор, као најповољнија је оцијењена понуда добављача *JH Tonnjies E.A.S.T. Gmbh & Co KG* из Њемачке. О одлуци Агенције обавијештени су сви учесници у поступку набавке након чега је један од учесника уложио приговор, а након тога и жалбу на донесену одлуку. Након утврђивања чињеница, Канцеларија за разматрање жалби је рјешењем од 15.01.2009. године поништила одлуку о додјелу уговора изабраном понуђачу и предмет вратила на употпуњавање у дијелу који се односи на документе из обавезне компоненте понуде. Агенција, односно комисија за набавке је требала утврдити вјеродостојност докумената који су достављени у понуди одабраног понуђача у смислу утврђивања да ли достављени преводи докумената, овјерени од стране судског тумача, у стварности одговарају докуменатима на њемачком језику и да ли су такви документи доиста издати од стране надлежних органа у Републици Њемачкој. Поступајући по наведеном рјешењу, Агенција је затражила додатно појашњење од понуђача коме је остављен рок за достављање траженог појашњења. Понуђач је појашњење доставио након истека рока за доставу појашњења, а у истом је појаснио да не може доказати оригиналност докумената и да не жели давати било каква појашњења у вези већ достављене понуде. Комисија је након анализе појашњења и с обзиром на његову неблаговременост донијела закључак са препоруком да се понуда овог понуђача одбије као неприхватљива. Како је након тога преостала само једна квалификована понуда понуђача који је у поступку понудио највећу цијену, комисија је у свом извјештају додатно образложила наставак поступка. У тумачењу Агенције за јавне набавке БиХ како поступати у случајевима пријема мање од три понуде дато је појашњење да се поступање уговорног органа базира на његовој ојени о задовољености конкуренције, при чему сазнања из поновљеног поступка или из ранијег периода могу представљати основ за доношење коначне одлуке у конкретном поступку набавке. Извршена је анализа и поређење јединичних цијена таблица у односу на понуде из претходних поступака које је проводило Министарство цивилних послова БиХ у 2005. години (који по сазнањима комисије није окончан и још увијек се воде поступци пред Судом БиХ) и претходног поступка који је проводила Агенција. Извршена је и анализа цијене докумената за регистрацију према новом концепту у односу на цијене докумената према дотадашњем концепту, утицаја понуде на буџет БиХ, предности у погледу сигурности система те до тада уложених средстава за набавку опреме, потврда о власништву, потврда о регистрацији и унутрашњих и вањских стикера. Комисија је након анализе свих чињеница донијела закључке да је у поступку набавке створена стварна конкуренција за додјелу уговора, да понуђене цијене одражавају стварне цијене ових репроматеријала на тржишту, да су цијене по новом концепту регистрације повољније у односу на постојећи систем, да у

буџету Агенције постоји довољно средстава за реализацију уговора те да се понуда конзорција *ASA Holding d.o.o. Sarajevo - KIG d.d. Slovenija* у потпуности прихвата и предложила доношење одговарајуће одлуке о избору добављача. На основу препоруке донесена је одлука и закључен оквирни споразум.

5.2. Унајмљивање имовине и опреме

Најважније позиције у оквиру ове врсте издатака односе се на закуп торњева, релеја и антенских стубова те закуп дигиталних водова и канала. Агенција је након претходне ревизије сачинила преглед уговора о закупу, односно унајмљивању имовине и опреме те предузела одређене активности на ажурнијој евиденцији и праћењу периода важења закључених уговора. На основу постојеће евиденције се може закључити да одређени уговори нису продужени у 2009. години, односно да је истекао рок важења уговора у 2009. години, иако је Агенција и даље користила закупљену имовину и опрему. У Агенцији то образлажу чињеницом да су закуподавци јавни сервиси и оператери који би требали иницирати продужење уговора. Агенција је предузимала одређене активности, али су врло често ограничени код склапања или продужења уговора од стране закуподавца, а унајмљивање је неопходно за нормално функционисање система и рада Агенције.

Законом о Агенцији одређено је сједиште Агенције у Бањој Луци, па је сходно томе, Агенција у 2009. години закључила уговор о закупу пословног простора намијењеног за канцеларијско пословање. Закупљени пословни простор је укупне површине 524,13 м², а мјесечна закупнина износи 29 КМ/м² без ПДВ-а. За активности око изнајмажења пословног простора који одговара потребама Агенције била је формирана комисија која је извршила испитивања тржишта те, у складу са добијеним информацијама, доставила упите на адресе потенцијалних закуподаваца. Потребне Агенције за закупом нису јавно оглашене, што не обезбјеђује потпуну транспарентност.

С обзиром на кретања на тржишту по питању цијена закупа пословних простора, сматрамо да би било потребно преиспитати оправданост уговорене цијене за закуп овог простора.

Мишљења смо да је потребно константно унапрјеђивати евиденцију о закљученим уговорима, пратити фактурисане износе по основу закључених уговора и благовремено подузимати одговарајуће активности на продужењу постојећег или закључењу новог уговора, у складу са указаним потребама.

У случајевима изнајмљивања простора, сматрамо да је неопходно обезбједити потпуну транспарентност на начин да се изврши јавна објава, како би се прикупило што више информација те извршио најбољи могући избор на основу задовољавајућих карактеристика и цијена понуде.

5.3. Уговори о дјелу

Током године у Агенцији су, на основу уговора о дјелу, биле ангажоване 63 особе. Правилник о унутрашњој организацији Агенције усвојен је у априлу 2009. године и истим је предвиђена већина радних мјеста на којима су у 2009. години радиле особе ангажоване путем уговора о дјелу. Агенција је, по усвајању правилника,

започела активности на попуњавању систематизованих радних мјеста али је, током године, послове из дјело круга Агенције и даље обављао значајан број запослених на основу уговора о дјелу.

Препоручујемо Агенцији да преиспита оправданост даљег ангажовања запослених путем уговора о дјелу и да све потребе за запошљавањем прилагоди усвојеној систематизацији радних мјеста.

6. Јавне набавке

На основу извјештаја о реализованим набавкама који је сачинила Агенција, уочили смо да је неколико поступака проведено путем преговарачког поступка:

- услуга одржавања ласерских машина у вриједности од 91.924 КМ са *Mühlbauer AG* из Њемачке;
- набавка опреме за проширење SDH система преноса те одржавање цјелокупног система за 2010. годину у укупном износу од 310.562 ЕУР;
- јавна набавка услуга одржавања и миграције апликације *TrackStar* на нови хардвер, софтвер-апликације за контролу квалитета ЛК/ВД и софтвера и интерног портала Агенције у укупној вриједности од 469.638 КМ (добављач: конзорциј *Lanaco d.o.o. - Ping d.o.o.*).

Избор преговарачких поступака за набавку специфичних врста опреме или услуга које је провела Агенција образложен је техничким разлозима и условима о потреби провођења управо те врсте поступка и додјеле уговора кроз ову врсту поступка. Додатно су тражена и појашњења од Агенције за јавне набавке БиХ која је у одговорима навела када се ова врста поступка може примијенити као и да уговорни орган сноси одговорност за све одлуке које доноси приликом провођења поступака јавне набавке.

По нашем мишљењу, Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података је требала детаљније и аргументованије образложити испуњеност услова за примјену ове врсте поступка и постојање изузетних околности због којих је примјена поменутих поступака била једини начин за набавку ове врсте роба и услуга.

Уважавајући све специфичности послова које обавља Агенција, специфичности опреме коју у свом раду користи и могућим негативним ефектима који се могу појавити и због минималног кашњења у провођењу процедура јавних набавки истичемо сљедеће:

У избору између отвореног поступка и преговарачког поступка Канцеларија за ревизију препоручује провођење отвореног поступка када год је то могуће, а да се тиме не угрози нормално функционисање Агенције и обављање специфичних послова који су јој повјерени. Отворени поступак са квалитетном, јасном и недвосмисленом тендерском документацијом је поступак којим се сагледава тржиште и на директан начин утврђује постојање алтернативних понуђача. Непостојање конкуренције на тржишту специфичних роба утврђено у отвореном поступку уједно је и доказ уговорном органу да су испуњени услови за покретање преговарачког поступка јавне набавке. Овакав приступ захтијева добро планирање јавних набавки како би се процедуре могле покренути на вријеме, уз

истовремено обезбјеђење стабилности у раду Агенције, наравно, водећи рачуна о елиминисању потенцијалних ризика од застоја у одвијању специфичних процеса који могу утицати на рад Агенције и њену функцију.

Осим тога, утврдили смо да је, након провођења преговарачког поступка за одржавање ласерских машина, потписан уговор на двије године, с назнаком да се неискориштени износ унапријед плаћених средстава (који је захтијевао добављач) може користити наредних пет година, чиме се практично продужава трајање уговора.

Уважавајући све предности услова наведених у потписаном уговору (повољнија цијена услуге и хитна интервенција од стране добављача) у погледу обезбјеђења стабилности и безбједности цијелог процеса персонализације путних исправа, сугеришемо Агеницији да преиспита овакав начин склапања уговора као и да, у преговорима са добављачем, пронађе начин за враћање неискориштеног дијела средстава по истеку периода на који је уговор закључен.

7. Попис имовине и обавеза

Утврдили смо да попис средстава и извора средстава Агенције није извршен у потпуности у складу са Упутством о попису имовине и обавеза буџетског корисника те извршеним пописом нису обухваћена конта средстава у припреми (1.469.535 КМ) и разграничени расходи (1.932.791 КМ) који су приказани у главној књизи и у обрасцима финансијских извештаја. Како је већина књижења на поменутих контима последица резервисања по уговорима који су закључени до краја године, а по којима није извршена испорука уговорених роба и услуга, мишљења смо да је потребно обезбиједити већи степен координације свих активности које претходе попису, чиме ће се омогућити провођење свеобухватног пописа.

Осим тога, утврдили смо и одређене недостатке који се односе на попис средстава чији је власник Министарство безбједности БиХ и достављање пописне листе власнику. Агенција је презентовала дописе упућене Министарству безбједности у вези са преузимањем опреме која је у Агенцији била на кориштењу и више јој није неопходна те смо мишљења да се поменути проблем може ријешити формирањем заједничке комисије која ће извршити детаљан попис, сравање стања дониране опреме која је смјештена у просторијама Агенције и њено преузимање.

На основу дјелимично извршеног увида у постојећу евиденцију о личним задужењима запослених, мишљења смо да се иста треба ажурирати према стварном стању и потребама те анализирати задужења према којима један запослени дужи два или више сталних средстава исте врсте.

Сравањем пописаног стања и помоћне евиденције која се води у књиговодству, утврђене су разлике које се односе на стања регистарских таблица, али нису наведени разлози због којих су настала одступања.

Како се подаци у помоћној евиденцији у књиговодству формирају на основу мјесечних извјештаја о персонализованим регистарским таблицама које

доставља Центар за персонализацију, препоручујемо Агенцији да утврди да ли се ради о грешкама у евиденцијама или стварно извршени попис није сведен на датум 31.12.2009. године.

У Агенцији су свјесни недостатака приликом провођења пописа те је наговјештена могућност обављања ванредног пописа у 2010. години као и рјешавање питања сталног запошљавања особе задужене за евиденцију сталних средстава умјесто досадашњег ангажовања путем уговора о дјелу.

8. Рачуноводствени систем

На конту трошка услуга поправки и одржавања опреме књижен је износ од 91.924 КМ који се односи на уплату средстава по уговору за одржавање ласерских машина којим је предвиђено да се уплата средстава врши унапријед ради обезбјеђења повољнијих услова за реализацију уговора (описано у тачки која се односи на набавке). Евиденција о пруженим услугама води се у помоћној евиденцији на начин да се, након сваке пружене услуге одржавања, износ услуге умањује од уговореног износа.

Овакав начин евиденције не даје информације видљиве у финансијским извјештајима Агенције те препоручујемо Агенцији да се наведени износ евидентира у главној књизи као аванс, а да се појединачни износи пружених услуга у главној књизи евидентирају у години у којој су настали.

Осим тога, мишљења смо да је потребно на одговарајући начин обезбиједити праћење пројекта о телекомуникационом систему Агенције (SDH систем) који је у 2008. и 2009. години планиран као вишегодишњи капитални пројекат. На основу постојеће евиденције не може се са сигурношћу утврдити шта од планираних и релизованих набавки припада овом пројекту, а шта се односи на друге системе или редовну активност Агенције. На захтјев Министарства финансија и трезора БиХ достављен је извјештај о опреми чија је набавка реализована из пренесених средстава којима је повећан расположиви буџет Агенције за 310.000 КМ (тачка 4.). Набавка опреме за SDH систем преноса планирана је и реализована из средстава која су Агенцији у 2009. години била на располагању за капиталне издатке, за шта су подаци достављени кроз обрасце уз годишњи извјештај о укупним капиталним набавкама, али не и кроз посебан извјештај.

Пројекат проширења поменуте мреже наставља се до 2014. године према Информацији о телекомуникационом систему коју је усвојио Савјет министара БиХ. У Информацији је сачињен план будућих активности у остварењу коначног циља пројекта - довођење SDH телекомуникационе мреже до свих општина у БиХ и умрежавање свих корисника у овим општинама те је наведена и процијењена вриједност пројекта. Пошто је Министарство финансија и трезора БиХ препоручило праћење улагања и трошкова пројекта као програм посебних намјена, мишљења смо да је потребно организовати свеобухватну евиденцију издатака који су настали прије усвајања Информације и одобравања пројекта, како би се, након окончања пројекта, могао сачинити комплетан извјештај о издацима у вези са увођењем и развојем телекомуникационе мреже.

9. Информациони систем

Агенција је обезбједила добру техничку инфраструктуру на којој је имплементиран велики број пројеката значајних за функционисање Агенције и државне управе уопште. Као најзначајнији пројекти који су реализовани у 2009. години су: миграција система Агенције и успостава регистара, имплементација система путних исправа и почетак издавања биометријских пасоша, имплементација система регистрације возила и почетак издавања нових таблица.

Провођењем ревизије информационог система сагледали смо стање у односу на претходне извјештаје и дате препоруке и констатовали да је систем у сталном напретку. Раније дате препоруке, које се односе на имплементацију пројекта консолидације система, израду плана сигурности, процедура у случају пада система и процедура за креирање резервних копија, су реализоване.

Агенција располаже комплексним информационим системом који захтијева сталну оптимизацију, квалитетно администрирање и ефикасну размјену података, како би исти био квалитетан и сигуран. За претходно је неопходна стална едукација кадрова, усклађивање система са стандардима и провођење интерних контрола. Већи дио система администрира и контролише Агенција, али постоји и дио система који одржавају спољни добављачи услуга. Поред већег броја набавки, извршена је и набавка неопходних лиценци за један број екстерних корисника, што треба планирати и за преостале кориснике. Основ информационог система чине телекомуникације које захтијевају стално унапређење као и додатну сигурност како би доступност система била највећа могућа.

Како би додатно унаприједили информациони систем те га учинили ефикаснијим, доступнијим и сигурнијим, ревизија је дала одређене препоруке које су Агенцији достављене у Меморандуму о извршеној ревизији.

III КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

Агенцији је уручен Нацрт извјештаја о ревизији за 2009. годину ради достављања коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од 15 дана, Агенција је доставила коментаре на налазе наведене у Нацрту извјештаја о ревизији који се односе на тачке 6. и 7.

Достављени коментари, по нашој процјени, не садрже нове чињенице које би утицале на измјену налаза садржаних у Нацрту извјештаја о ревизији, а коментар везан за тачку 6. о износу од 488.000 КМ који се односи на планирана средства за набавку услуга одржавања и миграције апликације "Track Star" умјесто вриједности од 469.638 КМ, на колико је закључен уговор, је прихваћен и у том дијелу смо извршили корекцију у односу на Нацрт извјештаја.

Агенцији је достављен одговор и по том основу овај извјештај представља коначан извјештај са корекцијама у односу на Нацрт извјештаја о ревизији.

Ревизиони тим:

Сњежана Баштинац, виши ревизор

Хрвоје Твртковић, ревизор

Аида Селимовић, ревизор

Славиша Вуковић, ИТ ревизор

Одобрени и извршени буџет за 2009. годину

Табела 1.

Р. бр.	Врста расхода	Одобрени буџет	Корекциј е-мјере уштеде	Реструктурисање буџета	Вишегодишњи капитални пројекти *	Укупно буџет	Извршење буџета	Разлика	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	Текући издаци	14.038.000	-686.600	-2.432.976	0	10.918.424	9.440.116	1.478.308	86
1.	Бруто плате запослених	2.300.000	-80.500			2.219.500	1.974.608	244.892	89
2.	Накнаде трошкова запослених	640.000	-51.200			588.800	473.249	115.551	80
3.	Путни трошкови	263.000				263.000	228.819	34.181	87
4.	Издаци телефонских и пошт.услуга	169.000		-40.000		129.000	120.939	8.061	94
5.	Издаци за енергију и ком. услуге	254.000				254.000	117.929	136.071	46
6.	Набавка материјала	4.902.000	-554.900	-1.795.100		2.552.000	2.221.128	330.872	87
7.	Издаци за усл. превоза и горива	232.000		-50.000		182.000	106.363	75.637	58
8.	Унајмљивање имовине и опреме	3.659.000		-1.600.000		2.059.000	1.754.679	304.321	85
9.	Издаци за текуће одржавање	1.117.000		437.600		1.554.600	1.494.448	60.152	96
10.	Издаци за осигурање	16.000		3.000		19.000	16.480	2.520	87
11.	Уговорене услуге и друге услуге	486.000		611.524		1.097.524	931.474	166.050	85
II	Капитални издаци	710.000	0	2.432.976	410.000	3.552.976	3.069.919	483.057	86
1.	Набавка земљишта								
2.	Набавка грађевина								
3.	Набавка опреме	710.000		2.416.976	410.000	3.536.976	3.064.754	472.222	87
4.	Набавка осталих сталних средс.								
5.	Реконструкција и инвес. одрж.			16.000		16.000	5.165	10.835	32
III	Текући грантови								
1.									
IV	Укупан буџет	14.748.000	-686.600	0	410.000	14.471.400	12.510.035	1.961.365	86
Одобрене донације и остало									
V	Донације	751.142				751.142	576.899	174.243	77
1.	Донација SIDA	751.142				751.142	576.899	174.243	77
	Укупан буџет са донацијама	15.499.142	-686.600		410.000	15.222.542	13.086.934	2.135.608	86

Број запослених	100					100	102	-2	102
-----------------	-----	--	--	--	--	-----	-----	----	-----

*Министарство финансија и трезора БиХ извршило је повећање по основу неутрошених средстава вишегодишњих капиталних пројеката из 2008. године